

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 8, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 8, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopolne sprejema le podružnice in zadostno frankovane.
Receptivov se ne vrata.

Posamezna številke:
v Jugoslaviji navadna dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadna dni 1 D, nedelje 1.25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti v Jugoslaviji:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Unv. prof. dr. Metod Dolenc:

Nov tiskovni zakon na potu.

Pred tremi tedni smo čitali po novinah uradno vest, da je ministrski svet pretresal osnutek tiskovnega zakona, ki ga je sestavila posebna komisija strokovnjakov. Povedano je bilo celo, da je ministrski svet na projektu nekaj izpreminjal. Mislili bi, da bi morali važni zakoni kakor je n. pr. zakon o tisku, ki ga moremo označiti za pljuča moderne državnega življenja, priti takole malo na diskusijo v javnosti, v tisku... Pri nas pa je navada, da grede tudi najvažnejši projekti kar na mizo narodnih poslancev in to z boro malimi motivi ali pa še čisto brez njih. To ni prav! Sirša javnost v demokratični državi je zelo zainteresirana na tem, kak naj bo bodoči zakon, morda bolj interesirana kakor marsikateri narodni poslanec.

Da pokažem, kako potrebno je, da se v javnosti diskutira o tisk. zakonu, naj v teh vrsticah navedem, kar sem o njegovih doslejnjih potih izvedel. V oktobru 1921. sem sprožil vprašanje edinstvenega tiskovnega zakona v kazensko-pravni odseku stalnega zakonodajnega sveta, kamor bi stvar pač spadala. Pa tistikrat sem prvič čul, da prijavila projekt zakona o štampi neka posebna komisija parlamentarcev, katero je določil minister za izenačevanje zakonov. Ti parlamentarci pa niso bili vsi pravilniki. Zapisalo se jim je torej jurista, da jim njihove zakonodajne misli redigira. Ta jurist je bil član stalnega zakonodajnega sveta g. Dušan Subotić, sodnik kasacijskega sodišča v Beogradu. On je svoje delo opravil, pa o njem napisal informativno razpravo v »Policiji« (Beograd, IX., br. 1 in 2 za januar 1922). Jaz sem razpravo tega pri nas zelo malo poznanega lista preštudiral in o projektu povedal g. Dušanu Subotiću svoje mnenje, a on mi je izrecno zatiral, da je le misli članov komisije natančno tako formuliral, kakor so mu jih podali v osmih sejah v novembru 1921.

Projekt ima 97 členov, razdeljenih na X glav. Drži se tesno srbskega zakona o štampi od 12. januarja 1904. G. Dušan Subotić pravi v svoji razpravi, da »s obzirom na heterogenost opšteg krivičnega zakonodavstva i s obzirom što čez zakon o štampi da bude pre gotov nego opšti kazneni zakon.« Mislim, da že deistvo, da se naslanja projekt edinele na srbijski kazenski zakonik, zahteva odločen odpor. Ne gre, da bi vse druge pokrajine morale loviti svoja določila in jih primerjati s srbijskimi. Pridimo že enkrat do edinstveno in ne enostransko koncipiranih zakonov!

Ta glavna hiba projekta se zrcali v marsikaterih določilih, o katerih bomo še govorili. Očitati pa moramo projektu, da je mestoma nepoimljivo reakcionaren in irracionalen. Kaj naj rečemo n. pr. o določilu, da je tiskar dolžan, »da posle svršenog štampanja ali pre rasturanja da od svakih štampana novina i privremenih spisa po jedan primerak mesnoj državnoj policiji.« Od kod, zakaj ta skrb za prehodno policijsko obveščevanje, ki še v raniki Avstriji normalno ni obstojala? Ali si gospodje v komisiji niso pogledali modernega češkoslovaškega osnutka? Tam bi videli, kako se tak predpis na-avi v modernem duhu in bi morda našli še kaj o tisku, ki se izvrši izven meja kraljevine, pa se tu pri nas razširi.

Glede obveznih eksemplarov se zavzema g. Subotić v svoji navedeni razpravi za njih od-avo, dasi je komisija za enkrat še pustila, da naj se daje po tri izvode za javne knjižnice. Mislim, tudi tu ima češkoslovaški projekt prav, da naj se obvezni eksemplari pošiljajo »knjovnam vseh universit republiky češkoslovenské«.

Nekaj novega, pa zato še nikakor ne dobrega, je uvedba presumptivne lastninske pravice izdajatelja in določilo o »prečutnoj hipoteci na tom imanju zadosudne kazne. Presnos je dopušten samo pod ovim teretom.« Presumptivna lastninska prava

vica, obremenjena s tiho hipoteko, gotovo ne bo pospeševala tiskarskih podjetij, n. pr. takih, ki nečajo iti z vlado čez drn in strn. Pa kaj poreče k temu moderno zemljiškoknjižno in izvršilno pravo?

Glede kolportaze določa projekt, da jo smejo izvrševati maloletniki od 12. do 16. let, ako jih urednik ali tiskar prihlavi mestni policiji, deca pa sploh ne. V interesu mladine sem odločno za češkoslovaški projekt. Kolporterji naj bodo 18 let stari in naj imajo legitimacije od občine, po 9. uri zvečer na naj smejo kolportirati le nad 21 let stari. Sai mladostniki do 18 leta še niso povsem kazensko odgovorni in lahko pride baš po projektu komisija, da ostane od odgovornih oseb le kolporter, na še ta bi bil maloletnik! Morda bi bilo dobro, da se prevzame iz češkoslovaškega načrta tudi določilo o prodaji časnikov po avtomatih in pa o zabrani vsake kolportaze na kraju, ki je namenjen bojni službi.

Kar se tiče zabrane tiskovin, se je projekt moral postaviti na stalne Vidovdanske ustave, ki pa baš v tem pogledu pač ni napredno. V oči pada določilo, da od sodišča potrdi zabrana pride ob moč, »kad nadležna policijska vlast ne podnese redovnu tužbu u roku od 8 dana kod nadležnog prvostopenog suda.« Tu se takorekoč sili policijsko oblastvo, da naj dvigne obtožbo (srbijski sistem!), tudi če nima več interesa na stvari: a sodišče bo sodilo o obtožbi pod pritiskom bojazni, da država trpi odškodnino za neopravičeno zabranu, na ta plačila morda prenese na sodnike.

Deloma je pogrešana tudi rešitev vprašanja o popravkih. Urednik lahko odkloni popravek in to je dobro, ako je preteklo več kot 30 dni od časa izdavanja tiskovine, če je popravek dvakrat daljši kakor popravljeni tisk ali če vsebuje kaznjivo dejanje ali če urednik izlavi, da nastopi dokaz resnice. V zadnjem primeru vloži prizadeti tožbo, sodišče razpiše v 8 dneh narok, da razsodi ali je odločitev upravičena ali ne. Ta narok se ne sme odgoditi. Pozivanje na

svedoke je dopuščeno samo v toliko, v kolikor jih obtoženi urednik privede sam k sodišču. In če glavne priče uredniku na ljubo nečajo priti k naroku, bo pač urednik — lažnik, pa stroškov bo tudi nekaj. In to bo zlo!

Odgovornost za tiskovno kaznjiva dejanja je urejena po francosko-belgijskem načelu sukcesivne odgovornosti. Pisec je odgovoren kot glavni storilec, urednik za tisto, kar ni podpisano ali za kar se pisec ni dognal, slično odgovarjata drug za drugim še tiskar in kolporter. Izdajatelj odgovarja le za takse, stroške in odškodnine. Čl. 41 vsebuje pa »princip denunciacije« pravega pisca ali urednika. Urednik ni obvezan povedati piščevo ime. Ali, ako to stori do glavne razprave in omogoči s tem obsodbo pravega pisca, mora sodišče urednika oprostiti. To grdo določilo bo dobro služilo revolver-skim žurnalom za izsilovanje. Drugod se uvaja zaščita uredniške tajnosti, tu se favorizira prelom uredniške tajnosti, na bilo za novce!

O posebnih tiskovnih delikatih v okviru tega članka ne morem govoriti. Pač pa moram prikazati tok postopanja v tiskovnih pravdah. Res, da so vsa določila taka, da pojde stvar brzo in gladko, vprašanje je le, če tudi pravično!

Tiskovno tožbo lahko poda privatnik, juristična oseba, policijsko oblastvo, minister zunanjih zadev, predsednik narodne skupščine, šef pristojnega urada, izsledovalni sodnik izsledil in zaslišel obtoženca, svedoke. Potem grede spisi k sodnemu zboru treh sodnikov, ki rešijo vprašanje, ali je staviti obtoženca pred sodišče ali ne. V prvem primeru dobi vsakokrat spise državni obtožitelj (sic!), da izdelata obtožnico v treh dneh. V desetih dneh mora biti razprava, če ni nič priči, če pa so, pa v petnaestih dneh.

Sodišče (seveda ne porota!) ni dolžno pripravljati dokaze na razpravo. Tožnik (osebno, ne državni pravdnik), pa obtoženec privedejo naj svoje svedoke, izvedence, itd. sami. Zaradi predlogov na zaslišanje novih svedokov ali zastran novih

strankinih navedb se razprava nikakor ne sme od-ati ali preložiti. Vse to so pač stvari, ki so naravnost v posmeh zaščiti materialne resnice. So pa tudi nevarne za obe strani, ker prepuščajo vse golumu slučaju, ali pridejo priče ali ne. In kako krasno se bo dalo »zaslužiti«, če pristane priča, da hoče res priti.

Takšen tiskovni zakon je na potu. Ne vemo pa še, kakšne izpro-membe je sklenil ministrski svet. Ali eno bi povdarili: Slovenci smo vajeni tretirati zakonodajna vprašanja resno in precej globoko. Pri nas se o takih stvareh razpravlja do shodih, na zborovanjih. Naj se vladni elaborat tiskovnega zakona ne vrže na mizo narodne skupščine, preden so niso o njem izrazili vrhovni uradi korporacije, in — last not least — stalni zakonodajni svet Ministrstva Pravde. Mislim, da že potem kar sem zgoraj navedel, ni neopravičen strah, da bi prišli inče s tiskovnim zakonom iz dežja pod kap.

MINISTRSKI SVET.

— Beograd, 19. julija (Izv.) Ministrski svet je včeraj popoldno imel sejo, na kateri je v prvi vrsti razpravljalo o ponudbi »Balkanske banke iz Zagreba« glede odkupa konj, danih na račun reparacij. Ministrski svet je to ponudbo odbil v celoti. V tem vprašanju je potrebno popreje dobiti izvid reparacijske komisije. Ministrski svet je dalje razpravljalo o amandementih, ki so jih posamezni ministri predložili k proračunu. Daljša razprava se je razvila o predlogu ustanovitve »Svicaške banke na Dunaju« z glavnico 100 milijonov avstrijskih frankov. Naša vlada je bila pozvana, da se udeleži ustanovitve te banke na ta način, da predloži kot garancijo obveznice Avstrije, ki jih ima v rokah. Ministrski svet je odbil ta predlog iz razloga, da dajejo te obveznice naši državi zadostno garancijo za terjatve napram Avstriji.

ODHOD POSLANCA SPALJKOVIĆA V PARIZ.

— Beograd, 19. julija (Izv.) Poslanik dr. Spaljković je snoči odpotoval na svoje poslaniško mesto v Pariz.

Alfred Lloyd Hardy in Jugoslaveni.

(Konec.)

Počasi je šlo v Londonu z ogrevanjem in iskrenim zavzemanjem za Srbijo. A kaj naj rečemo o drugih Jugoslovenih, o Hrvatih in Slovincih? Nihče ni poznal teh imen. Samo površno morda kak vseučiliški profesor, a še težje je bilo spraviti na površino in v politični promet ime »Jugosloven«, Slovence ali Hrvat.

In ti za Angleže imaginarni ljudje hočejo postati svobodni ter se združiti s Srbijo in Črnogorjo v eno neodvisno državo? Drzna misel: kajti ko bi se imelo 7 milijonov Srbov, Hrvatov in Slovencev iz Avstro-Ogrske združiti s Srbijo, pomeni to vendar razrušenje habsburške monarhije. In konservativnim Angležem ni nikakor šlo v glavo, da bi se mogla in smela razkosati tako stara država kot je bila habsburška. Zakaj uničiti kulturno - politično organizacijo, osredotočeno v lepem Dunaju, česar prebivalci pušajo povsod dober utis s svojo uljudnostjo in dobrim okusom? In fini tisti avstrijske in ogrske aristokracije, te naj jugoslovenski kmetije in pastirji vržejo v stran ter jih nadomestijo s nepoznanimi parveniji kmečkega rodu? In Avstriji, ti pravzaprav nimajo nič opraviti s »Hunici«, Nemce je samo slučajno zapeljal kajzer! Angleži in Francozi že opravijo z Avstrijo, kakor je prav: iz krempljev jo iztrga Prusom in sklenejo z njo separaten in neodvisen mir! Grof Menodorf, bivši poslanik na dvoru Sv. Jakoba v Londonu, je itak sorodnik angleške kraljevske rodbine in on uredi vse pravilno! Jugosloveni in Čehoslovaki naj bodo mirni, ker jim zavezniki na Dunaju izposlušajo pravice v okvirju avstro-ogr-

ske monarhije. In drugače tudi ne žele v resnici Jugosloveni doma, kakor je razvidno iz izjav lojalnosti cesarju od strani strank Ivana Šusteršića in ostalih! Kar se tiče »Jugoslovenskega odpora« in njegovega programa, to so Italijani Angležem vse levo pojasnili: da so njegovi plačani agitatorji, da ne predstavljajo volje naroda, ker v resnici nečajo Slovenci in Hrvati nič vedeti o Srbiji, žele ostati vsak za sebe itd. Neki slavni državnik in publicist je pisal leta 1917. v Londonu, da je treba Avstrijo absolutno ohraniti, ker je Rusija propadla; to zahteva politično ravnotežje v Evropi!

Toda naši prijatelji niso držali križem rok, ampak so pričeli borbo za nas, če tudi jih je bilo malo po številu. Prvi, ki je nastopil proti avstrofiliji na Angleškem, je bil Alfred Hardy. Že v jeseni 1914 je napisal oster članek »Doli z Avstrijo« — »The break-up of Austria« v politični reviji »Outlook« (10. 17. in 24. okt.). S tem so bili oskoljeni mnogi žurnalisti in politiki, ki so bili morda ostreje inteligence in boljši pisatelji nego A. Hardy, toda se niso mogli takoj odločiti. Leta 1917 smo doživeli radostni dorodek, da sta W. Steed in neki angleški duhovnik napisala po eno celo knjigo »Konec Avstrije«: dva silajna napisana, resno in strokovno utemeljena spisa. Pa tudi naši nasprotniki niso mirovali, ampak so delali za ohranitev Avstrije, vedno ponavljajoč, kako so Slovenci in Hrvati lojalni Habsburžanom in kako hrabro se borijo za njihov preostol.

V glavnem so nasprotniki ustanovitve jugoslovenskega programa sledile, no simboličnih bojah označene sile: 1. modra nevarnost; 2. rdeča nevarnost; 3. črna nevarnost in 4. žolta nevarnost. — Modra nevarnost je bila konservativna aristokracija, ki je imela do vsej Evropi rodbinske zveze in je na-

primalno - internacionalno skrbela v prvi vrsti za svojo stanovsko in družinsko korist in udobno življenje. Rdeča nevarnost so bili socialisti, ki so hoteli na vsak način mir (defetisti) in njim je bila Srbija in Jugoslavija deveta briga. Črna nevarnost na Angleškem so predstavljali katoliki pod vodstvom svojega kardinala Bourne-a, takrat vernega prijatelja Vatikana in centralnih sil. Angleški katoliki sploh niso hoteli nič slišati o Srbiji, a še manj o Jugoslovenih, dogmatično so zahtevali ohranitev Avstrije. Pa kaj naj bi mi jugoslovenski siromaki pričakovali od tistih katolikov v veliki Britaniji, ki so sami svoji domovini želeli poraz, samo da bi se osvobodila Irska?

Da tvori katoliški, na vsak način pripravljani separatizem za vsako moderno državo najvišalejšjo nevarnost, o tem nam najjasnejše priča afera Sira Rožera Kesmanta, ki se je izkrcal iz nemške pomornice na irskem obrežju, da s pomočjo zunanjega sovražnika zaleteti vstajo proti Angleški in zada smrti rano državnemu telesu z amputacijo Irske. Doležela ga je zaslužena kazen: rabelj ga je obesil kot izdajalca domovine s svileni vrvoj (bil je plemič). Katoliki na Angleškem so bili za Jugoslovene velika nevarnost, ker je bilo mnogo zaposlenih v »Foreign office« (ministrstvu zunanjih zadev). Škodovali so nam, kjer so le mogli. Svet se je zgrozil ob noti papeža Benedikta XV., ki se je brez vsakega političnega mandata rafinirano usiljeval, da ohrani v svojih vernikih vsaj iluzijo moči ter naivno pozival k miru vojskujoče se stranke. Sveti oče ni niti z eno besedo omenil Srbije, a kamo-li da bi se spomnil »Jugoslovenov«. Moralni Wilson ni niti odgovoril na ta akt pravičnosti. Politika Benedikta XV. je imela zanimiv epilog, namreč izjavo njegovega kardinala Gasparija, ki je marca 1919 rekel, da mu

je žal, da je Avstrija propadla. To je res višek plemenitega sočutja s katoliškimi Jugosloveni, a obenem dokaz njegove diplomatske lokavosti! Londonski kardinal Bourne ni hotel stopiti v nikakoli zvezo z Jugosloveni, kar gotovo ni bilo znak simpatije za nas in za naše politične težnje. Ko ga je neki naš narodni delavec v Londonu l. 1917 prosil za avdienco, ne, da politikuje, ampak da se mu pokloni kot sinu katoliške cerkve, se je eminenca proglasil bolnega. Spomladi 1918 (29. apr.) sta se prijavila v kardinalovi palači jugoslovenska odbor-nika dr. Anton Mandić ter avtor teh vrst s prošnjo, da bi dobila svedenike in cerkev za dan mučeniške smrti Zrinskega in Frankopana, a nista bila niti sprejeta, niti nista dobila odgovora, če tudi sta pustila naslova. Mislim, da so imeli ti gospodje malo povišanja za jezo, ko je b. Nikolaj Velimirovič v cerkvi ruskega poslanstva v Londonu služil rekviem za one maloštevilne Slovence, ki so na strani zaveznikov kot srbski vojaki ali dobrovoljci žrtvovali svoje življenje za osvobodjenje in ujedinjenje našega naroda. A še manj povišanja je imel kardinal Bourne, da prvič po letih v svojem Jugoslavijo in si da prirediti nezaluzene ovacije. A kako naj izkažemo svojo hvaležnost kenterberijskemu nadškofu in njegovim svedenikom, ki so ogromno storili za Srbijo in za ostale Jugoslovene?

Zolta nevarnost za nas so bili Židje, zlasti njihovi časopisi po vsem svetu. Židom se nikjer ne godi bolje nego na Angleškem, ali ti vragi niso mogli skriti simpatij za Nemce in centralne sile. Židovski žurnalisti so našli podzemeljske zveze in nekateri so za časa vojne strupeno pisali proti Jugoslovenom in budili sočutje in obžalovanje simpatije za Dunaj, zlasti pa za Ogrje. Selo g. prof. Voji Jovanoviću, šefu presbi-

roja srbskega, se je posrečilo odkriti (1917) najnevarnejšo tako židovsko mahinacijo ter spraviti dotičnega ogrskega žida v zapor, ki se je doslej kot Anglež svobodno šetal po Londonu in fabriciral dopise originalnega izvora iz Svice za veliki dnevnik »Morning Post«.

Proti tem raznobarvnim silam so je imel boriti jugoslovenski odbor, o. Nikolaj Velimirovič in njegovi angleški prijatelji, med katerimi je bil na prvem mestu A. Lloyd Hardy.

A. Hardy se ni zanimal samo za politiko Jugoslovenov, ampak tudi za naše kulturno delovanje. Ko so Srbi prenesli telesne ostanke Branka Radičevića z Dunaja na Strazilovo v Fruški gorji, je Hardy napisal Brankovo biografijo ter dal napraviti velik in lep lesorez pesnikove podobe. Naš angleški pisatelj je podedoval po svojem očetu dar in zanimanje za muziko in baš temu so imamo zahvaliti, da so Angleži že pred 34 - timi leti spoznali besedilo in napoved naše marseljeze »Naprej zastava slave.« Imel sem priliko, da vidim angleško izdanje te kompozicije, ki ima naslov, kakor sledi pod črto.*

* Naprej zastava slave!

(With Slava's Banner, Forwards!)
the Slovenian National
or Patriotic March, chant of the Slovenes, the South - Slavonic people of the provinces of,
Carniola, Carinthia, Styria, and Istria, a. c. in the Austrian Empire.

The Music by the Slovenian Composer Davorin Jenko.
The Words by the Slovenian poet Simon Jenko.
Rearranged as a solo for the Pianoforte: With interlunary English version by Andrej Jurtela and A. L. Hardy.
London: 1885.

Narodna skupščina.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ. — NADALJEVANJE PRORAČUNSKE DEBATE. — STACIONARNOST VLADNE KRIZE.

— Beograd, 19. julija (Izv.) Parlamentarni položaj je v glavnih oblikih neizpremenjen. Stališče vlade ni krenilo ni za korak naprej. Narodna skupščina z veliko naglico in marljivostjo nadaljuje podrobno debato o proračunu za l. 1922. Včeraj je bil izglasovan proračun vrhovne državne uprave, nakar je sledila razprava o proračunu ministrstva pravde in za tem o proračunu ministrstva prosvete.

Čprav narodna skupščina zelo hitro z razpravami, je parlamentarno - tehnično nemogoče, da bi bil celokupni proračun tudi v specialni debati do prvega avgusta t. l. spravljen pod streho v vseh dnevih. Politični krogi že tudi računajo z možnostjo, da vlada seže še enkrat po metodi dvajstajst za mesec avgust.

Na drugi strani pa ima narodna skupščina rešiti tudi zakon o amerikanem posojilu v znesku 100 milijonov zlatih dolarjev. Kakor je razvidno iz celokupnega parlamentarnega položaja, narodna skupščina ne bo mogla paralelno z budgetom razpravljati zakona o posojilu, tako torej pride ta zakon še le po končani budgetni debati na dnevni red.

Glede posojila stališče posamičnih parlamentarnih skupin še ni popolnoma opredeljeno. Opozicijske stranke, med njimi soc. demokr. in republikanci, so že oddali svoja oddvojena mnenja. Stališče parlamentarnega kluba SKS pa še ni popolnoma jasno, akoprav pravi ljubljansko kratko poročilo, da je glavni strankin odbor dal klubu prosto roko.

Sejno poročilo.

Predsednik dr. Ivan Ribar je včerajšnjo plenarno sejo otvoril ob 9.30 dopoldne. Po končanih formalnostih je zbornica takoj nadaljevala podrobno razpravo o proračunu.

Zbornica je najprej izglasovala prvo poglavje proračuna, 89 partij obsegaajo proračun vrhovne državne uprave.

Nato je sledila razprava o proračunu ministrstva pravde. Debata o tem proračunu je bila zelo zanimiva, ker je opozicija navajala na sodno upravo, zahtevala uvedbo zakona o neodvisnosti sodnikov ter splošno kritizirala sedaj obstoječe sodne razmere.

Posl. dr. Josip Hohnjec (kler.) je razvil v svojem govoru teorijo o državljanskem pravu in o razvoju sodstva. Zahteva popolno neodvisnost sodnikov. Od vlade zahteva, da čimprej predloži zadevni zakon o neodvisnosti sodnikov. Govornik dalje ostro kritizira vlado, ker je kriva, da se je razneslo v sodno upravo in sodstvo strankarstvo. Dalje omenja, da je sedanji sistem je uničil in kaznilne nemoderne. Kaznilnice in je uničilne so nehišne in ne odgovarjajo vzgojnemu načelom moderne justice. Končno zahteva od pravosodnega ministrstva, da reši stan sodnikov pred katastrofo in demoralizacijo, kamor jih vede strankarstvo v državi.

Posl. soc. dem. dr. Milan Korun navaja v svojem govoru nekatere nedostatkosti sodnega postopanja. Predvsem je potrebno, da se člen 104. kaz. kaz. duhu moderne judikature primerno razširi in da se izda navodila v razbremenitvi kazenskih senatov, ki so sedaj s slučajih po § 104 preobremenjeni. Dalje zahteva govornik, da dobita Dalmacija in Slovenija iste pogoje sojenja, kakor jih ima Hrvatska. Dalje govori o sekvestru in povdarja nujno rešitev tega vprašanja. Če ugodno rešimo to vprašanje, dobimo od Avstrije več imovine, kakor pa ona od nas. Končno izjavlja, da socialisti glasujejo proti proračunu ministrstva pravde, vendar bo socialistična stranka v tem proračunu glasovala za nekatere odstavke, ker odgovarjajo načelom socializma.

Posl. Miodrag Sušić (zemljorad.) kritizira delovanje odvetočnikov, sodnikov in sodnih uradnikov sploh, splošno pa napada Sušić one sodnike in sodne uradnike, ki so bili sprejeti od Avstrije. Imamo preveč uradništva v sodni upravi.

Prva vrsta je napisana z zlatimi latinskimi črkami, ostale črno v gotickem in latinskem stilu. Prevod naše koračnice se glasi:

With Slava's banner, forwards!
to shed heroic blood,
for native country's welfare
Let rifle's voice resound!

With our weapons in our hands
We thunder at the foe;
and in blood will claim the rights
which home and hearth demand!
With Slava's banner, forwards!
To shed heroic blood,
for native country's welfare,
let rifles voice resound!
Mother dear was me entreating,
Arms around my neck was winding,
while my maiden near was sobbing:
My beloved staid thou here!

Farewell, mother, farewell maiden!
Now my nation is my mother,
honour, glory my betrothed;
let as fly, then fly to arms.

Angleško izdanje slovenske marseleze je Hardy poslal skladatelju Davornu Jenku, takratnemu dvornemu kapelniku in gledališkemu godbenemu ravnatelju v Beogradu. Jenko se mu je zahvalil v slovenskem jeziku, a njegovo

GOVOR MINISTRA ZA PRAVOSODJE.

Minister pravde dr. Laza Marković je v daljšem govoru savrnil napade na sodno upravo in na sodnike. Začetkom je omenil, da delo za izenačenje zakonov napreduje. Strokovne komisije, ki so bile ustanovljene že od prejšnjih pravosodnih ministrov, so s svojim delom že tako napredovale, da je sedaj pričakovati razprave o teh zakonih v narodni skupščini. Pred narodno skupščino pridejo v najkrajšem času na dnevni red veliki in važni zakoni. Izdelani so zakoni:

- 1.) Zakon o kazensko pravnem postopanju.
- 2.) Kazenski zakonik.
- 3.) Načrt zakona o civilno - pravnem postopanju bo kmalu dovršen.
- 4.) Načrt občnega državlanskega zakonika, ki temelji na hrvatskem civilnem zakoniku in ki je najvažnejši temelj vsemu sodstvu in državnemu redu, bo tudi v kratkem izdelan. Izvršitev tega načrta je eno najtežjih zakonodajnih del.
- 5.) Zakon o organizaciji sodišč je skoro končan.
- 6.) Trgovinski zakon, zakon o konkurznem redu, zakon o meničnem pravu bodo v najkrajšem času izgotovljeni.

Upati je, da bo mogoče vse te zakone rešiti v narodni skupščini do konca t. l. Minister pa mora očitke radi slabih sodnikov najodločnejše zavrniti in izjaviti, da sodniki lojalno in vestno vrše svoje dolžnosti.

Glede vprašanja sekvestra v pa izjavlja minister, da bi se to vprašanje že zdavnaj lahko rešilo, nastale pa so težkote v tem, ker Avstriji od nas zahtevajo gotove dalekosežne koncesije, ki jih ni absolutno ne moremo dovoliti. Obstojta pa upanje, da se pogajanja radi rešitve vprašanja sekvestra zopet pričnejo.

Nato je minister pravosodja koncem svojega govora pojasnjeval tudi očitke posl. dr. Šimraka glede premeščenja sodnikov v Bosni. Premeščenja so bila izvršena iz stvarnih ozirov na podlagi odredb sodnih komisij. (Govor ministra je zbornica v centru sprejela z odobravanjem.)

Poročevalec dr. Slavko Šečerov pritrjuje predlogu posl. dr. Koruna, da se zniža postavka prvoinstančnim sodiščem, ki imajo presojačo vojno odškodnino za 1 milijon dinarjev.

Zbornica je nato izglasovala drugo poglavje proračuna, (proračun ministrstva pravde), le nekaj postavk je bilo odgojenih, ker so bila predložena dopolnila.

Ob 12.40 prekinjena seja je ob 5.5 popoldne nadaljevala proračunsko razpravo. Na vrsti je bilo tretje poglavje: proračun ministrstva za prosveto.

Posl. Fran Sudarović (kler.) je razpravljal o šolstvu v Subotici. Ostro je napadel školsko politiko ministrstva prosvete. Zahteval je pa tudi, da vlada posveča večjo pažnjo šolstvu v Vojvodini.

Posl. dr. Vasilij Popović (zemljorad.) tudi ni zadovoljen z vladno školsko politiko. Vlada premalo skrbi za kmetske šole.

Posl. Ivan Deržić (nar. soc.) je govoril o slovenskem šolstvu in se pritoževal glede grozeče odprave obrtnih šol, ker je bilo določeno, da preidejo v okvir samouprave. Obsirno govori o narodnem gledališču v Ljubljani, naglašajo pasivnost gledališča in zahteva, da se uvede temeljita remedura v gledališki upravi. Poslanec priporoča vladi, da uvede v šole modern, sedaj v slovenskih šolah obstoječi vzgojni sistem, ki ki je boljši od ostalih v državi in ki so ga sprejela že vse kulturne države v Evropi.

Posl. dr. M. Ivančič (rad. des.) kritizira proračun ministrstva za prosveto in zahteva izboljšanje ljudskega šolstva. Zahteva ustanovitve novih šol v krajih in pokrajinah, kjer vlada pomankanje šol. Končno pa odločno protestira proti temu, da je minister prosvete dovolil otvoritev nemških šol, v

piemo je Hardyju prevel dobesedno na angleščino J. Morfill, takratni profesor slavistike na univerzi v Oksfordu.

Pri A. Hardyju je avtor teh vrst našel tudi vse letnike ljubljanskega »Slovana« iz sredne osemdesetih let, ki mu jih je bil poslal poleg drugih pisem Anton Trstenjak.

Ljubljanske čitateljice in spoštovani čitatelji naj mi blagohotno oprostite to daljšo digresijo na politično polje, po kateri se zopet vračamo k biografiji našega angleškega prijatelja, ki je začel kariero kot odvetočni konceptant (solicitor) pri očetovem prijatelju v Eatonu. L. 1866. je stopil v državno službo kot carski uradnik do l. 1907, ko je bil upokojen kot priznan in zaslužni delavec s precej visoko pokojnino (okoli 800 funtov sterlingov na leto, kar je 1.158.400 jug. K.). Sedaj živi v miru deloma v Londonu, deloma na kmetski v pitoreskni grofiji Kent. A. Hardy niti kot starček ni pustil svojega mladostnega ideala, ki se je uresničil v jeseni 1918 z ustanovitvijo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter tako prinesel plemenitemu starčku iskreno veselje zadoščenja. Morda storim komu od naših starih narodnih delavcev uslugo, ako podam tukaj addresso zasluznega moža: Alfred Lloyd Hardy, 54 Tressilian Road, St. Johns Beckley near London E. E. England. — Pariz, 7. maja 1919.

kar nismo po mirovni pogodbi obvezani. (?)

Posl. Ivan Puljić (kler.) se pritožuje o bednih bolekih razmerah v Bosni ter zahteva od vlade, da posveča večjo pažnjo šolstvu v Bosni in Hercegovini.

Seja je bila zaključena ob 9. zvečer. Danes ob 9. dopoldne zbornica nadaljuje razpravo o proračunu.

POLOŽAJ VLADNE VPRAŠANJE ŽELEZNIC.

— Beograd, 19. julija. (Izvirno.) Minister za poljedelstvo Ivan Pucelj bi imel tekem včerajšnjega dneva izročiti ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću definitivni odgovor o stališču SKS napram posojilu. Gospod Pucelj je včeraj ob 11. dopoldne obiskal ministrskega predsednika ter mu poročal, da žel, sedaj ne more izročiti definitivnega odgovora o taktiki parlamentarnega kluba SKS iz razloga, ker trojica poslancev SKS, ki se je udeležila plenarne seje glavnega odbora v Ljubljani, še ni prispele v Beograd, akoprem je bila brzojavno in telefonsko pozvana, da naj pride nazaj v terek. Ministrski predsednik je to izjavo vzel na znanje. Pričakuje, da minister Pucelj tekom današnjega dneva poda Pašiću definitivno poročilo o nadaljni taktiki. — Z ozirom na to, da ministrski predsednik Pašić ni prejel definitivnega odgovora SKS, je bil odhod na Bled odločen za dva dni.

— Beograd, 19. julija. (Izvirno.) Kampanja za nove železniške proge v Sloveniji se nadaljuje. Današnja »Pravda« pravi, da radikalni krogi pazljivo razmotrivajo stališče SKS in so konstatirali, da v radikalnih vrstah obstaja splošna soglasnost glede zahtev SKS. Smatralo za potrebno, da vlada deloma vpoštevata zahteve SKS in da se vsaj v gradbi program gotova svota za gradnjo železnice Kočevje-Jadran. Klerikalci so v vprašanju železnice še vedno v nasilni vlogi. Izražajo svoj desintereament.

Politične vesti.

— Uradni izbris Črne gore iz imenika evropskih držav. Dne 13. t. m. je veleposlaniška konferenca v Parizu razpravljala o definitivni meji med Jugoslavijo in Albanijo. Šlo je za vprašanje, kakšne barve naj bodo državni mejniki med Jugoslavijo in Albanijo. Konferenca se je odločila za državne barve jugoslovske kraljevine ter s tem sankcionirala izbris Črne gore iz imenika držav, kar se je zgodilo že na podlagi velike narodne skupščine v Podgorici. Tako je zavila končno tudi antanta vrat črnogorskim legitimistom, ki so še vedno upali, da se izvede v najslabšem slučaju plebiscit za državno obliko Črne gore. S sklepom veleposlaniške konference pa je doživela hud udarec tudi oficijelna Italija, ki je moralno in gnotno podpirala Plamenčev separatistično akcijo.

— Nepravilno stališče zavzema naš uradni »Presbiter« s priobčevanjem italijanskih uradnih podatkov o jugoslovenskem šolstvu v Juljski krajini in o pravicah našega jezika pred Italijanskimi oblastmi. Tako uradna poročila morejo zelo škodovati, ker se Italijani lahko sklicujejo nanje celo pred mednarodnim forumom, kaj šele pred našimi ljudmi, ki se borijo v Italiji za najeleментарnejše šolske in jezikovne pravice. Na vse zadnje vendar nimamo »Presbiterja« za to, da bo izkazoval usluge italijanskemu poslanstvu v Beogradu. Čudimo se, da ne bomo izjavi najnovejši »referenti za slovensko časopisje« merodajno gospodu na tozadevna poročila v naših dnevnikih.

— Važen sklep našega zunanjega ministra. Iz Beograda poročajo, da je zunanji minister G. Ninčić odredil tedensko sešatko s novinarji, ki se bodo vršili vsake soboto. Na prvem sestanku v soboto 15. t. m. je govoril zunanji minister s precejšnim optimizmom o našem sporu z Bolgarsko, o vprašanju narodnostnih manjšin v naši državi in o jadranskem vprašanju. G. Ninčić je izjavil, da se bodo vsa ta vprašanja rešila v našo korist. — Sklep zunanjega ministra je treba pozdraviti z zadovoljstvom, ker bo imel brezdvomno ugodno posledico z ozirom na politične informacije našega časopisa. Ako bodo pravi novinarji umevali važnost teh političnih sestankov, so bo marsikaj eliminiralo kot laž, kar je bilo do sedaj razširjeno kot resnica iz »merodajnih krogov«.

— Novi papežev nunič. Iz Beograda poročajo, da je minister za vere oficijelno sprejel novega papeža nuncijs pri naši vladi mons. Heremengilda Pelegrinettila.

— Kakšno duhovnike imajo Čehi na Slovaškem. V Holici ni hotel ondodni administrator katoliške župnije. Machaček, dovoli, da bi se ob sklepu šolskega leta pela češkoslovaška himna pri službi božji. Na brojavni ukaz šolskega referata v Bratislavi je dovolil, da se je himna pela. ali le pod tem pogojem, da je on prei odšel izpred oltarja in da le češkoslovaško šolsko mladino, kar je bilo stimek-katoliške vere, odpeljal s seboj iz cerkve. — Kakor je videti, bi ta čudni patron prišel rad nazaj nad madžarski farnem s svojimi ovčicami. Zato sta rešila, da se d-be (n. t. d. v Sloveniji) inteligentni brez slovenskega ponosa na čelu!

— Senzacionalna odkritja o nemških pripravah na svetovno vojno. Riviš francoski vojni minister And. Lefev-

re priobčuje v »Journal« članek, iz katerega je razvidno, da je Nemčija že davno pripravljala svetovno vojno. Lefevre priobčuje kratke izvlečke iz dokumentov vrhovne nemške komande ter meni, da je avtor poslanice od 19. marca 1913 general Ludendorff. V tej spomenci se bere med drugim: V nemškem narodu je treba razširiti idejo, da je oboroževanje Nemčije le odgovor na oboroževanje Francije. Treba je manevrirati tako, da bo nemški narod smatral

vojno napoved kot osvobojenje. Tudi je treba povzročiti nemire v severni Afriki in v Rusiji. V bodoči evropski vojni morajo biti male države premagane. Po izvršitvi ultimatumov s kratkim rokom morajo takoj nastopiti nemške čete. Ta dokument dokazuje, da je bila Nemčija najmanj eno leto pred svetovno vojno pripravljena na evropsko klanje. Takoj po sarajevskem atentatu je prišla z mobilizacijo in koncentrirala čete ob francoski meji.

Železniški promet za naraščajski dan.

(Navodila železniškega odseka.)

PRIBOD V LJUBLJANO 22. JULIJA 1922.

Naraščaj in članstvo mariborske župe se pripelje v Ljubljano, glavni kolodvor, z rednim vlakom št. 35, ki odhaja iz Maribora ob 10. uri 5 minut in pride v Ljubljano, glavni kolodvor, ob 14. uri 50 minut. Vsi udeleženci teh društev se morajo brezpozgojno pelati s tem vlakom.

Naraščaj in članstvo celjske župe, zlasti društva iz Savinjske in Šaleške doline, Cella, Laškega, Radeč, Hrastrnka, Trbovelj in Litije se vozi s posebnim sokolskim vlakom, ki odhaja iz Cella ob 12. uri 30 minut in pride v Ljubljano ob 14. uri 50 minut. Vsi udeleženci imenovanih društev se morajo voziti brezpozgojno s tem vlakom.

Naraščaj in članstvo gorenjske sokolske župe se vozi deloma (društva Bohinj, Bled, Jesenice, Javornik, Molstrana, Radovljica itd.) z rednim vlakom št. 915, ki odhaja iz Jesenice ob 13. uri 57 minut, deloma (Trzin, Kranj in društva Južno od Kranja) s posebnim sokolskim vlakom št. 915/II. del, ki odhaja iz Kranja približno ob 15. uri 20 minut.

Udeleženci iz Vrhnike prihajajo v Ljubljano s popoldanskim vlakom št. 1436 ob 16. uri 51 minut, iz Kamnika s popoldanskim vlakom št. 4035, odhod iz Kamnika ob 16. uri 24 minut.

Dolencki (kočevske in novomeške proge) se vozijo z vlakom, ki prihaja v Ljubljano, glavni kolodvor, ob 14. uri 10 minut. Notranji se vozijo najboljše z brzovlakom št. 14, za katerega se je naprosilo ravnanstvo Južne železnice, da ga dovoli za znižano vožnjo. Vsi ostali udeleženci naraščajnega dne se morajo posluževati rednih vlakov.

ODHOD IZ LJUBLJANE 23. IN 24. JULIJA 1922.

Gorenjska društva razen Bohinja in Molstrane se vračajo domov s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane dr. kolodvor (Šiška) 23. t. m. ob 21. uri ter vozi do Jesenice. Bohinj in Molstrana se vračata 24. t. m. s vlakom 912, ki odhaja iz Ljubljane gl. kolodvor ob 7. uri.

Vrhniski vlak odhaja iz Ljubljane gl. kolodvor ob 22. uri 20 minut.

Zupi Celje in Maribor ter društvo Litija se vračajo 24. t. m. s vlakom 42b ob 8. uri zjutraj. Ta vlak vozi od tega dne redno vsak dan.

Naraščaj kamniškega okrožja se vrača 24. t. m. z rednim vlakom ob 8. uri 10 minut, notranji pa z vlakom ob 8. uri 50 minut, vsi z gl. kolodvora. Vsi ostali udeleženci odhajajo s najugodnejšimi rednimi vlaki.

PRIBOD ČESKEGA NARAŠČAJA.

Češki naraščaj pride v Ljubljano 22. t. m. s posebnim vlakom ob 9. uri 25 minut in se vrača 24. julija ob 6. uri 30 minut čez Vintgar na Bled, odkoder odide ob 19. uri v svojo domovino.

Sokolski naraščaj.

— Naraščajev dan. Povodom poseta bratskega češkoslovaškega in jugoslovenskega naraščaja v Ljubljani v dne 22. in 23. julija 1922 priredi zletni odbor J. S. S. za naraščaj dvoje predstav v dramskem gledališču in mladinski koncert v dvorani »Filharmoničnega društva«. Pri prireditvah sodelujejo: koncertna in operna pevka sestra Pavla Lovščekova, vokalni kvartet »Primorje«, to so gg. Banovec, Pečenko, Rajer in Zupan, dalje »Sentijskobiški gledališki odere in bratski »Dramatični odsek Sokola na Viču. V soboto se igra veseloigra »Snežulica in škrtarje«, v nedeljo pa narodna igra »Deseti brat«. Mladinski koncert se vrši v nedeljo ob poldevetih zvečer v »Filharmoniji«. Podrobnosti spored teh prireditev se naznani tekom tedna. Cene vstopnic za naraščaj so sledeče: sedeži v ložah in parterju po dva dinarja, ostali sedeži ob poldevetih po en dinar, pri koncertu pa so sedeži po dva dinarja in po en dinar 50 para, ter stojališča po en dinar. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri bratu Vrečarju v Prešernovi ulici trg. »Zadružne tiskarne« ter na dan prireditve pri blagajni dve uri pred pričetkom predstave odnosno koncerta. Brato in sestre, vodnike naraščaja prosimo, da zberbo pri svojem naraščaju sneke za vstopnice, da si nabavijo pravčasno vstopnice in da privedejo korporativno svoj naraščaj k predstavi odnosno koncertu. Pred vstopom se je javiti enemu izmed rediteljev, da odkáže prostor. Te prireditve so pred vsem namenjene našemu naraščaju, zlasti bratom gostom, vendar na vabimo tudi druge občinstvo, da poseti po možnosti imenovane prireditve. Zdravo! Prireditveni odsek.

— Ljubljanski Sokol. Vdritelje moške dece se opozarja, da prineslo seboj palice za dco, ki namerava nastopiti s valami s palicami na l. predzletnem dneva, ki bo v nedeljo dne 23. t. m.

I. Jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani.

— Seja prireditvenega odseka za I. Jugoslovanski vsesokolski zlet se vrši v četrtek dne 20. julija ob 6. uri zvečer v zletni pisarni v Narodnem domu. Vsi člani naj se zanesljivo udeležijo.

Vsem udeležnikom zleta! V dnevih I. jugoslovanskega vsesokolskega zleta bo prihitelo v Ljubljano od blizu in daleč veliko število Sokolstva in gostov. Poleg Sokolstva pridejo v Ljubljano tudi zastopniki drugih narodov, ki se udeležijo mednarodne tekme. Pri toliki množici ljudi je neobhodno potrebno, da vlada povsod red in disciplina, da se izogne vsakim neprimlikam. Da bo to mogoče vzdržati, prosimo vse udeležnike zleta že sedaj, da se drže strogo navodil sokolskih rediteljev, ki bodo imeli rdeč trak z napisom na levi roki. Njihovim navodilom se je brezpozgojno pokoravati, četudi so med njimi mlajši člani. Razen tega opozarjamo na sledeče odredbe: Pri sprejemu gostov na kolodvoru se mora občinstvo tako postaviti, da ne bo oviran dohod in izhod s kolodvora. Na zletnem telovadišču je vsako prerivanje in beganje semtertja opustiti, vstop na telovadišče je pa najstrožje zabranjen. Pri vstopih na tribune naj se drži občinstvo strogo navodil rediteljev, razen tega bodo izdani glade dohodov za posamezne tribune posebni predpisi, katerih se naj vsakdo drži. Kajenje na telovadišču je pod policijsko kaznijo najstrožje prepovedano. Na tribunah mora biti mir in red. Pri gostilniških prostorih na slavnosti česti telovadišča je najstrožje prepovedano vsako kričanje in nedostojno obnašanje. Zletni znak mora članstvo vidno nositi. Sokoli v kroju ne smejo biti na ulici ali v gostilni in kavarni po 2. uri po polnoči. Reditelji imajo nalogo vsakega člana po tej uri iz javnih lokvalov odstraniti. Med povorko je Sokolstvu najstrožje prepovedano kajenje, občinstvo pa prosimo, da se drži strogo navodil rediteljev ter ne ovira povorko Sokolstva z letanjem po ulicah, koder se pomika povorka. Prosimo, da se teh navodil drži vsakdo, kajti le tedaj je mogoče, da bodo minuli zletni dnevi dostojno in v redu. Sokolstvo se mora držati strogo navodil, ki bodo izdana v posebni brošuri. Društva, zlasti načelniki društev morajo pred odhodom svoje članstvo poučiti o vseh podrobnostih.

Sokolstvo.

SOKOLSKI ZLET V CELJU.

Starodavno mesto Celje se je vrglo v praznično obleko, ko je vkljub slabemu vremenu sprejelo v nedeljo dne 16. t. m. impozantno število Sokolov in Sokolice ter mladih gostov od blizu in daleč vseh zidovje. Pri tej priliki so se spominjali vsi oni, ki so vzdihovali v Celju še pod tujim režimom, nešteti nasilstev, prizadeh od vlade in vladaločih nasprotnikov. Krivice in napadi na Sokolstvo o priliki otvoritve Narodnega doma, pri prihodu Čehov in od otvoritvi Sokolskega doma, ko so morali naši Sokoli izstopati pred celjsko postajo, so sedaj maščevani, obračun pa ne izostane tudi z onimi temnimi elementi, ki mislijo, da lahko brez posledic pljuvajo na Sokolstvo, ki je korakalo v prvih vrstah v hudih bojih za slovenski značaj od nekdanjega našega, a od lakomnega tulca ugrabljenega mesta Cella.

Sokolska ideja je v nedeljo v Celju triumfirala. Že v soboto so prišli v Celje tekmovalci, tekmovalke in naraščaj. Zvečer se je vršila v mestni osnovni šoli tekma članic in naraščaja, ki je pokazala prav lepe uspehe. V nedeljo so se tekme nadaljevale.

Rezultat je bil sledeči:

Članice (višji oddelek): 1. Rebek Cirila, Celje 48.50 točk; 2. Cernej Marica, Celje 46.50 točk; 3. Stojkovič Pavla, Celje 42 točk.

Ženski naraščaj: 1. Karba Marta, Celje 35 točk; 2. Luznik Zorana, Celje 33 točk; Presinger Anica, Celje 33 točk; 3. Modic Lea, Celje 32 točk; Schwab Marta, Celje 32 točk.

Člani (srednji oddelek): 1. Lavrač Oskar, Celje 87.50 točk; 2. Poljšak Rudolf, Celje 78.50 točk; 3. Turnšek Franc, Celje 69.50 točk.

Člani (nižji oddelek): 1. Poljšak Slavko, Zagorje 84.50 točk; 2. Vebler Franc, Kranj 84 točk; 3. Privožnik I., Zalec 79.50 točk.

Moški naraščaj (višji oddelek): 1. Šten Srečko, Zagorje 50 točk; 2. Juvan Franc, Zagorje 42 točk; 3. Bostič Ivan, Zagorje 40 točk.

Moški naraščaj (nižji oddelek): 1. Baebler Aleks, Celje 48 točk; 2. Koprkar Martin, Celje 47 točk; Čančer Vilh, Celje 47 točk; Hudina Ferdo, Celje 47 točk; 3. Sone Milan, Celje 46 točk; Škočir Bogomir, Celje 46 točk.

V nedeljo dnevalne so prihajali v vlak člani od zuma. Število vsega članstva ki je nastopilo v kroju, je znašalo nad 700.

Dasi le nebo nekoliko nazaj, se je razvil ob 1/2. Impozanten sprevod na mestu. Otvorila sta dva oddelka konference s mariborskimi fanfaristi na čelu, na to je sledilo volajstvo, godba, narodne noše, pra-

pori, člani, članice, gojenke in naraščaj. Med sviranjem koračnice, petjem in burim pozdravljanjem je dospela povorka pred mestni magistrat. Na balkonu je pričakoval sprejem občinski odbor s županom na čelu. Ko so se sokolske čete razvlele, jih je nagovoril župan dr. Hrašovec v izbranih besedah, se spominjal zgodovine celjskega Sokola in naglašal, da je cilj Sokolstva vedno stremeljenje in hoteenje po višjem. Odgovoril mu je starosta celjske sokolske župe br. dr. Sernek, ki je izrazil veselje nad lepim uspehom, da pozdravlja v starodavnem mestu Celju Sokola slovenski župan. V imenu narodno-naprednih občinskih odborov je pozdravil Sokola br. podžupan Zabkar. Po teh nagovorih so združeni pevci pod vodstvom ravnatelja Serajnika zapeli mogočno pesem »Jaz sem Slovan z dušo telom...«

Opoldne se je vršil pri starosti celjskega Slovanstva, prvorobitlju, intimnem banketu, ki sta se ga udeležila oba vojaška poveljnika, župan in podžupan ter staroste in načelniki v župi včlanjenih društev.

Vkljub dežju, ki je neprestano nagajal, se je zbralo pri popoldanski telovadbi na Glaziji ogromno število občinstva, da vidi v nastopih rezultat poštvalnega sokolskega dela. In ni se varalo. Kar je mogel Sokol vkljub nagajivemu vremenu pokazati, je bilo eksaktno, zlasti pa nastopi članov in članic. Pod poveljstvom podporučnika Križa je nastopil tudi močan vojaški oddelek v popolni vojaški opremljeni ter dovršil tri proste boje vaje. Občinstvo je našo narodno vojsko ves čas burno akklamiralo in dokumentiralo s tem svojo ljubezen do vojske in Sokola, ki korakata za skupnim ciljem v eni vrsti.

Vesela se je vršila vsled slabega vremena v Narodnem domu ter združila do vlakov brate in sestre v neprislusni sokolski zabavi.

Celjski sokolski župi čestitamo k lepe-mu uspehu ter kličemo: »Pogumno na novo delo!«

— Sokolsko društvo na Viču javlja vsemu članstvu, ki misli nastopiti v zletnih dneh v kroljih, da se bodo vršile redovne vaje za iste vsak petek od osmih zvečer naprej. Kdor ne bo hodil k redovnim vajam, ne bo smel v sprevid.

— Sokol I. pozivlja brate člane netelovadce, ki bodo nastopili v zletnih dneh v krolju, da se udeležijo redovnih vaj, katere se vadijo danes, v sredo dne 19. t. m. ob osmih zvečer na šolskem dvorišču na Ledini. Vaje so obvezne za vse brate brez izjeme. Pridite polnoštevilno, storite svojo dolžnost! — Prednjalni zbor.

— Ljubljanski Sokol opozarja svoje članstvo, da uraduje do nadaljnjega zopet vsak dan od 6.—8. ure zvečer v društveni sobi (Narodni dom, pritličje). — Članstvo naj si čimprej nabavi zletni znak, s katerim ima že v nedeljo dne 23. t. m. na »Narajšaiski dan« prost vstop na zletno telovadišče.

Kultura.

— Šentjakovski gledališki oder v Ljubljani priredi v nedeljo 23. julija v dramskem gledališču »Desetega brata« z g. Gnidovcem v naslovni ulozi. Krjavljica igra g. Danilo Bučar. Tudi ostale vloge so najboljše zasedene. Scenarija in svetlobni učinki bodo izvedeni po načrtih g. arhitekta Kregarja. Cene prostorov so običajne drameke.

— Knjiga o izletu hrvatskih seljaka i mladeži iz Virovitičke županije na Beogradu i Srbiji. Pod naslovom: »Hrvat i Srbija« štampala se knjiga u kojoj je opisan izlet hrvatskih seljaka i školske mladeži sa učiteljem iz virovitičke županije, koji je tijekom meseca travnja i svibna 1922 bio predmetom živoga pretresavanja i povlađivanja u duhu pravoga narodnoga jedinstva. Knjiga je ukrašena sa više slika i narodnih motiva. Put su popisali i popratili refleksijsima R. F. Magier, predsjednik Kluba hrvatskih književnika u Osijeku i V. Ivakić, rav. učitelj u Tomašancima. Naslovni list (linorez) izradio je slikar i grafičar I. Roch. Knjiga opseže 132 str. osmine, a cijena je po jedinom primjerku 16 Dinara. Jedan primjerak štampao se na posebnom umjetničkom papiru za Nj. V. kralja Aleksandra I. Dielo je posvećeno narodnom jedinstvu Hrvata i Srba. Naručite se putem nakladne tiskare A. Rotta u Osijeku i Kapucinska ul. 6.

— Narodne pesmi Lužiskih Srbov. V Pragi je izšla v založbi »Hudební Matice« brošura, ki vsebuje muzikalne in etnografske studije o postanku in značaju narodnih pesmi Lužiskih Srbov. Knjigo je napisal L. Kuba, ki je izdal tudi delo »Slovanstvo ve svyvh zpěvech«.

— Američani se zanimajo za jugoslovensko umetnost. Ameriški oddelek Jadranske banke je prejel od upravitelja Jadranske banke v San Jose v Kaliforniji naročila za razna naša narodna dela. Prva naročila, ki jih je izvršil narodni umetnik prof. Dragutin Inkštarič-Medenjak, so vzbudila pri Američanih splošno zanimanje. Eno od zadnjih ameriških naročil je razstavljeno v izložbi modne trgovine Magdić v Ljubljani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. julija 1922.

— Hrvatska dopisnica. Iz Zagreba nam je poslal neki najbrž pazljiv čitatelj našega lista dopisnico, na kateri nas zmerja in trdi, da hočemo Slovence prodati »Vlahom«, kakor on imenuje Srbe. Na rob dopisnice pa je slovesno pribil: »Z Vlahi nit 1000 let ne bu jedinstva«. Sledita dva strašna klicaja. Torej še tisoč let ne bo sporazuma s Srbi, potem pa menda vendar pride do sporazuma med Srbi in tistim delom hrvatskega naroda, ki se vije danes pod Radičevim in blokaškim bičem! Misel jedinstva koncem konca ne zapušča niti takega zagrizenca, kakor je pošiljatelj omenjene dopisnice. Hvala Bogu!

— Kdaj piše »Jugoslavija« srbohrvatsko? Beogradska »Pravda« pravi, da »Slov. Narod« in »Jutro« prineseta včasih kak člančič v srbohrvatskem jeziku radi svojih srbskih in hrvatskih čitatelj, pa tudi, da Slovincem pokaže, kako mala je razlika med srbohrvatskim jezikom in slovenskim narečjem. Tudi »Jugoslavija« je te dni sledila temu vzgledu, toda v povsem drugi svrhi. Priobčujo je v hrvatskem jeziku notico, v kateri se grdi in obrekuje neki srbičan, činovnik. — Tudi »Slovenec« in »Novi čas« se včasih spočita na kratko po srbsko v hulaškahe namene!

— Reklama za Jugoslavijo v inozemstvu. Pred kratkim si je naša država ustanovila tudi v Celovcu svoj konzulat. Ko se je otvoril, smo izrekli željo, da bi služil dobro jugoslovenskemu imenu. Ali kako se dela za dobro ime Jugoslavije in inozemstvu, nam kaže nastopni slučaj: Neki trgovec s Češkega se je informiral pri omenjenem konzulatu o formalitetah za vožnjo z osebnim avtom v Jugoslavijo. Stvarnega pojasnila ni dobil nobenega, pač pa se mu je svetovalo, da naj nikar ne potuje v Jugoslavijo z avtom, ker mu ga lahko uropajo. Nezaslišano! Kam vodi ta pot?

— Promocija. Stanko Pušenjak je bil v soboto dne 15. julija na Karlovi univerzi v Pragi promoviran doktorjem vsega zdravilstva. Iskreno čestitamo!

— Omejen sprejem bolnikov v ljubljansko bolnico. Da se obvaruje občinstvo, ki bi event. reflektiralo na sprejem v tujašnja bolnica, nepotrebnih izdatkov, se vsa javnost posebno na gospode zdravnike ponovno opozarja, da je sprejem v bolnico omejen le na nujne slučaje in se drugi brezposojno odklonijo. To je v interesu rednega gospodarstva v zavodu, ki mora izplačati z dovoljenimi krediti. Za ravnatelja: dr. Gregorič m. p.

— Lepota Cankarjevega nabrežja. Pišejo nam: Če kdo ne verjame, naj gre z Glavne trga na Kroljaški ulici na Cankarjevo nabrežje (na tablicah je še »Francovo nabrežje«), pa bo imel pred seboj »krasno barako«, v kateri je bil stroj, ki je hrustal gramoz, sedaj pa je prazna. Služi pač deloma podnevi, še več pa ponoči za »pribežališče«. Baraka treba odstraniti.

— Povišanje pogrebne tarife v Celju. Z ozirom na izredno dragino se je pogrebna tarifa, ki je bila do sedaj še izza časa predvojnih razmer, zdajno povišala. Po razredih znašajo sedaj povprečno pogrebni stroški, ako prispeva pogrebni zavod le najpotrebnejše, sledeče: I. razred s štirivoznim vozom in vozom za vence 7500 K; II. razred z dvovoznim vozom 6000 K; III. razred 2400; IV. razred z nosači 1600 K, brez nosačev 1100 K; V. razred z nosači 700 K, brez nosačev 380. Žrt za 12 do 18 let na mestnem pokopališču stane 30.000 K, rodbinski prostori za 3 grobove na 20 let 1350 K, za 2 grobova 900 K in za navadne grobove 240 K oziroma za otroke 120 K.

— Zastori v voze Južne železnice. Pred vojno so se nahajali tudi na oknih v voze Južne železnice zastori, katere so potniki potrebovali proti pekočemu soncu. Vojna je te zastore odpravila. Povojni čas jih je zopet uvedel pri vseh večjih železnicah, le na naši Južni železnici imamo v tem oziru še vedno — volno. Bi ne bli že skrajni čas, da pridemo tudi tu že v polno dobo?

— Poprava telečnikov na licitaciji. Dne 3. avgusta t. l. zjutraj ob 8. se bo vršila v pisarni delavine v Vevčah pri Ljubljani licitacija za popravo avstrijskih telečnikov. Reflektanti imajo položiti 10% kavičo.

— Preselitev celjske carnarne v novo poslopje. Celjska prevozna družba je postavila blizu skladišča južne železnice novo poslopje za carinarne, ker je pretila nevarnost, da se prestavi v kako drugo mesto, ako ne bi imela primernih poslovnih prostorov na razpolago. Celjski trgovci in večji obrtniki pa so imeli velik interes na tem, da carinarne obdrži. Novo poslopje, kamor se je sedaj carinarne preselila, je prostorno in zvezano po tiru z južno

železnico, tako da se lahko postavijo tovorni vozovi tik pred carinarnico.

— Redukcija državnih ustanov za dijake. Na podlagi sklepa prosvetnega ministrstva je odpotoval nadzornik g. Todor Radivojevič na Dunaj in v Prago, kjer bo definitivno proučil vprašanje o redukciji državnih ustanov za dijake v inozemstvu.

— Polzele, 18. julija. Občinski svet je v svoji sedli dne 9. t. m. imenoval tovarnika g. dr. S. Wildi-ja, posestnika strojne tovarne na Polzele in g. zdravnika dr. V. Červinka za častne občane.

— Nove portovne znamke. Izšle so te dni nove portovne znamke, in sicer: po pet dinarjev (oranžna barva), po 10 dinarjev (zelena barva), po 25 dinarjev (rožnata barva) ter po 50 dinarjev (temnorjave barve). — Nove znamke pridele v promet prihodnje dni.

— Nenadna smrt. Iz Maribora nam poročajo, da je na Fali v nedeljo nenadoma umrl mariborski trgovec s jestvinami, Prineč. V sporu z neko osebo se je čutil žalene, razburil se je in zadela ga je kap. Umrl je v vakuu.

— Posnemovalec ljubljanskega dijaka. Zastupljeni. Sabac, 19. julija. (Izv.) Dijak V. gimn. razreda Vasa Živković je te dni nenadoma umrl. Pri sodni obdukciji so zdravniki ugotovili, da je bil otrovan. Sumnja je takoj padla na Živkovičevega tovariša Steva Bugarskega, ki so ga aretirali. Bugarski je priznal zločin.

— Poskus samomora. 70letni Matija Zalar iz St. Vida nad Cerkljico se je navlečel radi skrajne beda življenja in v obupu si je preževal z britvijo vrat. Smrtno nevarno poškodovanega so prepeljali v bolnico in ni upanja, da bi okrevail.

— Karambol. V Dravljah se je posestnik Ivan Končan zaletel s koleškom v voz posestnika Čarmana. Pri tem ga je zadela drog voza s tako silo v trebuh, da je obšel nezavesten. Prepeljali so ga v bolnico.

— Prijatelj-Srebrnjak. France Kováč, mestni hlapec in Ivan Srebrnjak sta dobra prijatelja med seboj. Le zadnjič sta se malo sprla in pri tej priliki je Srebrnjak »pobohal« z nožem Kovacha po desni nogi in so ga morali prepeljati v bolnico.

— Težka nesreča pri delu. Mesarjev sin France Novljan je nesel po stopnicah kos govejega mesa. Pri tem pa se mu je zapledlo med noge brusilno železo in je padel. Pri padcu pa je padel ravno na brusilno železo, ki se mu je zabodlo med rebra. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

— Drzen napad na cesti. Z dela proti domu se vračajočega delavca Ivana Marinkota iz Kozarij je nenadoma napadel neki neznanec in ga z nožem sunil v prsa. Napadalec je izginil brez sledu. Marinko se je moral oddati v bolnico.

— Bitka na Igu in njene posledice. Naši Izanci so znani kot miroljubni ljudje, samo včasih se malo pokregajo in pri teh prepirih marsikdo obleži z razbiti glavjo. Slučaj dogodek se je vršil v nedeljo 16. t. m. V Šteblajevi gostilni je popivala večja družba in trajalo je dolgo, ko je iz nastalega prepira začela vojska s koli in stoli. Posestnik France Spelar je pograbil debel kol in udaril posestnika Josepa Novaka po glavi, da je slednji zvezde videl. Za Novaka se je potegnil neki Anton Bova, kar pa ni bilo po godu posestniku Francetu Primcu. Tudi ta je potegnil glasovito bojno orožje Ižancev — debel kol in posvetil je Primcu s tako silo na glavi, da se je ta zgrudil. Rezultat bitke je bil, da so morali nekaj pohabljenec spraviti v bolnico, z ostalimi pa se bo zmenilo državno pravdnitvo v Ljubljani, ki bo odločilo, kdo je pravzaprav zmagal.

— Oblasni savez dobrovoljcev v Ljubljani poziva vse člane, da nemudoma javijo svoje naslove, da more društvo dostaviti članom odlikovanja, oziroma jih obvestiti o drugih važnih zadevah.

— Občni zbor Godbenega društva v Celju. Občni zbor društva se vrši v četrtek dne 20. t. m. ob pol 20. v mali dvorani Narodnega doma s običajnim poročilom odbora in volitvami.

Poizvedbe.

— Zgubila se je v ponedeljek dopoldne rjava usnjata listica s precejšno vsoto (dolarjev in dinarjev) denarja od Fabjanove vinske kleti do Beethovne ulice. Poštenjak blagovito oddati denar proti nagradi g. Lini Zorman pri g. Mahnič, Beethovnova ulica 9.

— Dotična oseba, ki je danes zjutraj v goreniskem vlakcu št. 911, kateri pride v Ljubljano ob 4.30 ure pomotoma vzela zavitek z rjavimi nizkimi ženskimi čevlji, naj jih odda proti nagradi v upravi »Slovenskega Naroda«.

— Našel se je suknjič sinoči ob 11. uri ponoči na cesti. Dobi se Sv. Petra s št. 67. pritličje.

— Zatekel se je rumen čestitasti brak. Dobi se na Bregu št. 20, III.

Najnovejša poročila.

DR. KRAMAR PROTI VSTOPU NEMCEV V VLADO.

— Praga, 19. julija. (Izv.) Na snočnem zborovanju češkoslovaške demokratske stranke je imel dr. Kramar daljši politični govor, v katerem se je med drugim odločno izjavil proti temu, da bi bil dovoljen Nemcem vstop v vlado. Prisotnost

NEMSKI DRŽAVNI ZBOR SPREJEL ZAKON O ZAŠČITI REPUBLIKE.

Stroga določila. — Komunisti proti zakonu. Odgoditev.

— Berlin, 19. julija. (Izvirno.) Na večerajšnji plenarni seji je državni zbor po končani debati s končnim glasovanjem s 309 proti 102 glasovoma sprejel v celoti zakon o zaščiti države. Zakon je bil sprejet s potrebno dvotretjinsko večino. Proti zakonu so kompaktno glasovali nemški nacionalci, komunisti, obe bavarški frakciji in nekateri člani nemške ljudske stranke. Daje je zbornica razpravljala o zakonu, vsebujočem dolžnosti uradnikov za varstvo republike, ki je bil tudi sprejet z dvotretjinsko večino. Zbornica je dovolila kredit 75 milijonov za zaščito republike.

Zanimiva je bila debata o varstvu zbrovalne svobode. Državnemu zboru je bil

POVIŠANJE ŽELEZNISKIH TARIFOV PRI JUŽNI ŽELEZNICI.

— Beograd, 19. julija. (Izv.) Večera popoldne je bila seja finančnega odbora, na kateri je bilo prečitano poročilo prve sekcije, da se uvedejo povišani tarifi na Južni železnici, kakor tudi pri tramvajskih železnicah. To povišanje bi doneslo 150 milijonov dinarjev.

POVIŠANJE CARINSKEGA AGIA.

— Beograd, 19. julija. (Izv.) Finančni odbor je na večerajšnji seji razpravljail o povišanju carinskega agia. To povišanje bi doneslo 125 milijonov dinarjev.

TEŽKOČE AVSTRISKEGA NOTRANJEGA POSOJILA.

— Dunaj, 19. julija. (Izv.) Minister financ predčasno objavlja rezultat akcije za notranje posojilo. Vladi je mogoče doseči 400 milijard notranjega posojila na ta način: Iz posestev 260 milijard, iz posestev hiš raznih kategorij 210 milijard, iz akcijskih družb 40 milijard, iz družb z omejeno zavezo 200 milijard, iz ostalih naslovov 86½ milijarde.

Dunalski parlament nadaljuje debato o prisilnem notranjem posojilu. Socialni demokratje so mestoma sprejemili svojo taktiko. Socialni demokratje naglašajo, da finančni minister z ozirom na rapidno padanje valute nikakor ne bo dosegel ravnotežja v financah in da ne bo s tem posojilom, ki ga finančni minister proračunava na 400 milijard, na noben način doseženo kritje izdatkov. Socialnodemokratski poslanec dr. Renner je zahteval od finančnega ministra jasnejši finančni program.

MADŽARSKO - JUGOSLOVENSKA UNIJA?

— Budimpešta, 19. julija. (Izv.) V madžarskih političnih krogih je vzbudila splošno senzacijo poročilo beogradske »Politike«, da je bivši poslanik v Beogradu Aladar Balla posestil ministrskega predsednika Nikolo Pašića v Beogradu radi zblizanja Jugoslavije in Madžarske. Balla je znan, da simpatizira z Jugoslovenci. Za vlade Karolyijeve je bil diplomatski zastopnik v Beogradu. Balla je tudi vodil propagando, da se ustanovi jugoslovensko - madžarska unija. Po vzpostavitvi Horthijevoga režima Balla ni javno nastopal, toda vedno je zastopal idejo zblizanja med obema državama.

AVSTRISKO - RUSKA TRGOVINSKA POGODBA.

— Dunaj, 19. julija. (Izv.) Diplomatični zastopnik sovietske Rusije v Avstriji Swiller je prisel iz Moskve, kamor je bil odnatoval, da poroča sovjetom o položaju v Avstriji. V kratkem pričnemo pogajanja med Avstrijo in Rusijo za sklenitev trgovinske pogodbe.

DRAMATIČNI TRENOTKI MORILCEV RATHENAU.

— Halle, 18. julija. (Wolf.) Kako so izsledili oba morilca ministra Rathenaua, poročajo tele podrobnosti:

V nedeljo zvečer sta dva od gradu Saaleck prihajaloča turista jačila hallski policiji, da sta opazila v stolpu gradu Saaleck luč in da se tam morata po njih mnenju nahajati morilca Rathenaua, kajti pisatelj dr. Stein, ki tam na gradu živi samotarsko življenje, je pred dnevi odpotoval. Kriminalni uradniki so takoj od-

Nemcev v vladi je iz važnih državnih in volaških ozirov popolnoma nemogoča. Zadnje čase namreč se je pojavila v gotovih političnih krogih kombinacija, da bi se tudi Nemci pri tegnili k vladni večini.

predložen načrt zakona, ki vsebuje kazenska določila proti onim, ki siloma skušajo razbiti oziroma razbijalo javne, od oblasti dovoljene shode. Glede kazenskih določil je sestavljen k § 107 kaz. zak. dostavek, da se ti delikti kaznujejo z ječo in denarno kaznijo najvišje enega milijona mark.

— Berlin, 19. julija. (Izv.) Končno je državni zbor določil poslanske dote, ki znašajo sedaj 10.000 mark mesečno. Predsednik zbornice je selo ob 8. zaključil s kratkim govorom. Naznanil je, da zasedanje državnega zbora odgoda do jeseni. Predsednik je pooblaščen sklicati državni zbor v nujnih političnih zadevah, najkasneje pa 17. oktobra.

Šli proti kopališču Kosen in so poskušali v ponedeljek dobiti pristop k zaprtemu stolpu. Ko so prišla h gradu ojačenja, pojavila sta se oba morilca na balustradi pred stolpom. Mahala sta došlim in vzklikala: »Hoch Erhardt!« Ko so kriminalni uradniki stolpova vrata s sekirami razbili so našli oba morilca s prestreljenima glavama.

— Berlin, 19. julija. (Izvirno.) Čim je kriminalna oblast v Halle izvedela za bivališče obeh morilcev Fischerja in Kerna, je odposlala proti gradu Saalecku močne straže. Odposlano je bilo tla tudi vojaštvo, žandarmerija in policija. Grad so dobesedno tako obkrožili, da ne bi morla niti miška skozi. Morilca sta opazila sumljivo gibanje, skušala sta v zadnjem trenutku pobegniti, a sta uvidela, da je njiju beg popolnoma brez upen.

— Berlin, 19. julija. (Izv.) Morilec Kern je znan kot nevstrašen monarhist in drzen človek. Kern je svoječasno osvobodil nadporočnika Dittmarja, ki je bil v Lipskem v znamenem procesu o vojnih krivcih obsojen na večletno ječo. Kern ga je iz ječe osvobodil in z velikanskimi napori privedel na grad Saaleck, kjer živi dr. Stein s svojo ženo popolnoma samotarsko življenje. Na tem gradu je potem prebival Dittmar delj časa, dokler se mu ni posrečilo ob ugodni priliki neznano kam pobegniti. Na ta način je umevno, zakaj sta oba morilca Kern in Fischer po umoru skušala priti po dolgih ovinkih in napornih potih na ta grad, ki je bil Kernu popolnoma poznan. Morilca sta tu prebivala več dni. Njiju prijatelji pa so bili obveščeni ter so ima že preskrbeli vse potrebno, denar in obleko, za nadaljevo pot proti Monakovem. Poseben kurir je bil odposlan na Saaleck, a je prišel prepozno, kajti morilca sta bila izsledena. Pripravljeni so bili že potni listi, s katerimi bi bila prekoračila češkoslovaško mejo.

— Halle a. S., 19. julija. (Izv.) Kriminalna policija je aretirala lastnika gradu Saaleck, pisatelja dr. Steina in njegovogo soprog. Osumljena sta, da sta v zvezi z monarhističnim komplotom.

Borzna poročila.

— Zagrebške in curiške borze vsled pokvarjene proge danes nismo dobili.

— Curih, 18. julija. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.50, Dunaj 0.0185, Budimpešta 0.42, Berlin 1.096, Praga 11.70, Milan 24.051, Pariz 44.101, London 23.196, Newyork 5.215.

— Milan 18. julija. Zagreb 6.50, Berlin 4.75, Praga 49.—, Pariz 181.—, London 96.16 Newyork 21.50 Curih 417.—

— Curih, 18. julija. (Direktno oddano ob 13.). Berlin 1.101, Milan 23. 951, Praga 11.79, London 23.181, Pariz 44.001, Newyork 5.211.

— Trst, 18. julija. Beograd, 26.05, Berlin 4.81, Praga 49.—, London 96.50, Curih 419.—, Pariz 181.35, Newyork 21.60.

— Praga, 18. julija. Beograd 52.40, Berlin 9.55, Milan 208.—, London 199.50, Curih 860.—, Pariz 380.—, Newyork 45.—, Berlin 18. julija. Zagreb 550.—, Milan 2200.—, Praga 1078.—, London 2137.5, Curih 9210.—, Pariz 4000.—, Newyork 481.50

Glavni urednik:
RASTO PUSTOŠEMSKER.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ.

PEKATEE

Testonine tudi same makarone tovarna ŽIVARSKI & VALENTIČ, Hirska Bistrica
se dobe povsed in jih zahtovajo vse gospodinjke. Zaloge Bano in drag, Ljubljana, Celje, Maribor

Prodaj hišo

z malim vrtom za zelenjavo, pripravno za kakšno obrtnika v prijaznem trgu na Spodnjem Štajerskem. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5492

Manufakturst in železninar

duber detailist se pod dobrimi pogoji takoj sprejmeta. Ponudbe pod „Manufakturst — železninar 5493“ na upravo Slov. Naroda. 5493

10 košarjev

se pletenje košar išče tvornica pletenice Jagodina - Srbija. Zasluzek do 70 dinarjev dnevno. 5500

Poslovodju

za tvornicu tjestenine, vršno stručnjaka za što skoriji nastup tražimo. Ponude na „Narodna“, mlinska i gospod. industr., Zagreb. 5497

Kontoristinja

samostojna slovenska in nemška korespondentinja, izurjena strojepliska in stenografinja se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji za tovarniško podjetje v Ljubljani. Prednost imajo absolventkinje slov. trgovske šole. Ponudbe pod „Samostojna pisarniška moč 200/5486“ na uprav. Slov. Naroda. 5486

Proda se

v Idriji Julijska Benečija št. 433 ob glavni cesti Idrija sv. Lucija posestvo, obstoječe iz hiše dvonadstropne za gostilno, salon za plesniške in kozolec pripravljen za garažo, spodaj z velikimi kletmi, zelo pripravljen tudi za podjetje n. pr. tovarne i. t. d. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5492

PRODA SE

sezonska trgovina delikates in zajutikovavnica v največjem letovišču Slovenije. Prevzeti je lep gostilniški in trgovski inventar ter zaloga korenitnega blaga. Ker prodaj iz družinskih razmer, je cena zelo ugodna ter se lahko obrat takoj prevzame. Potreben kapital cca.: 250.000 K. Ponudbe je nasloviti na gosp. Boranič, trgovec, Rogaska Slatina. 5447

GRADSKO POGLAVARSTVO U BOS. DUBICI

Broj: 609.

dne 3. jula 1922.

Oglas.

Za grad Bos. Dubicu ima se odmah popuniti mesto živodera (konjača) sa godišnjim berivima 2400 Din., te za svako mništeno pseto posebno 10 Din.

Pored toga posebno se po pogodbi plaća za čišćenje javnih i općinskih nužnika kao i nužnika kod ostalih gradjana.

Tko želi to mjesto postići, neka najdulje do 30. o. mj. podnese svoju pismenu ponudu, podkrijepljenu sa svjedodžbom zavčajnosti, vladanja i svjedodžbom o izučenom tom obrtu i dosadašnjem poslovanju.

Podnačelnik:
Gajić, s. r.

Globoko potrim srcom naznanjamo vsem sorodnikom in znancom tužno vest, da je naš nad vse ljubljani oče in stari oče

Franc Sorčič

dne 14. julija ob 5. uri zjutraj po kratki bolezni previden s svetim zakramentom mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga nam nepozabnega očeta se bo vršil v nedeljo dne 16. julija 1922 ob 6. uri predpoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Kapelah.

Za njim žalujejo neotolajljive hčerke:

Antonija Pšenčnik roj. Sorčič, Eiza Onderlić rojena Sorčič, Tilka Sorčič. — Ivan Pšenčnik posestnik, zet, Anton Onderlić trgovec, zet.

Nič ne vemo kdaj zadene zadnja ura tudi nas. S tem se tolažimo, da nad zvezdami se vidimo enkrat.

KAPELE PRI BREŽICAH.

Zahvala.

Ob priliki tužne izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubljenežnega očeta, oziroma starega očeta

Franca Sorčič

zahvaljujemo se vsem, ki so spremili našega nad vse ljubljenežnega očeta k zadnjemu počitku.

Posebno se zahvaljujemo častitim kapelskim duhovnikom, g. župniku Leopoldu Kolencu ter g. novoposvečenemu mašniku Radonoviču iz Sloganskega, ker je tudi pristopil k zadnjemu spremstvu. Zahvaljujemo se tudi kapelskemu pevskemu društvu in vsem onim, ki so spremljali našega draga očeta k zadnjemu počitku.

Vsakemu in vsem skupaj nebrojna zahvala!

KAPELE PRI BREŽICAH.

Zahvaljoči ostali.

Enonadstropna hiša

v Brežicah s trgovskim lokalom na glavnem trgu z več sob in pritlikami, v dvorišču tudi enonadstropni trakt, 30 m. dolg, ki ima 3 kleti, hlev, magacin, remizo, pralnico in prostor ki je primeren za preureditev v stanovanja ali kaj drugega. Lep vrt in dvorišče, vodovod elektr. raz. se prodaja ali da v najem. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 5489

Korespondent

izveščana, zanesljiva ter samostojna moč, spreten strojeplisec in stenograf, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani. Istotam se sprejme tudi

pisarniški praktikant.

Ponudbe pod „Korespondenca 350—5485“ na upravo Slov. Naroda. 5485

K 10.000

plačam takoj ostanek mesečno po K 1000.— dokler bi se ne izplačalo malo posestvo ali hiša s vrtom in sadnim drevjem blizu kakšne farnske cerkve Celjskega ali Litjskega okraja. Ponudbe pod „Uradnik/5498“ na uprav. Slovenskega Naroda. 5498

Sprejme se učenka

v delikatesni trgovini Ani Lapajne, Ljubljana, Prešernova ul. 5. 5495

Učenec

z dobro šolsko naobrazbo se takoj sprejme v trgovino R. Staromucki, Celje. Pri ponudbi je treba prepis sprave. 5494

Proda se

platnena 20 m dolga cev s pipo. Cena K 800. Turkovič, Kolo-dvorska ul. 35. 5499

Gostilničarsko koncesijo

dam v najem ev. stopim kot družabnik z onim, ki že ima lokal na razpolago. Ponudbe na upravnishvo Slovenskega Naroda. 5501

8000 K nagrade

za stanovanje z eno sobo in kuhinjo za avgust, september, oktober ali november. Pisma pod „Stanovanje/5496“ na uprav. Slov. Naroda. 5496

Bencin in strojno olje

ima vedno po najnižjih cenah v zalogi

družba „ZORA“

skladišče „Balkan“ 5010

Avto

za skupno potovanje po Jugoslaviji je z 40 %, strškov za avto na razpolago za 1 polni kolonialne branje. Reflektantje (reelnih tvrdki) naj podajo ponudbe na poštni predal 113 v Ljubljani.

F. Debeljak

(preje A. Rasberger). Ljubljana, Sodna ulica 5, prodaja zaupljivim kupecem na obroke gramofone, plošče, zvočnice, igle, peresa in vse gramofonske dele.

Pekarna!

Iščem pekarno v najem; dam 2000 K nagrade, kdor mi pekarno izpoluje. Ponudbe Alojz Jagrič, Zidani most.

Na prodaj

lepa dvonadstropna hiša, stanovanja s tremi nadstropji takoj na razpolago. — Cena 1.000.000 jugosl. kron. — Dalje 2 d onadstropni hiši z lepim, velikim vrtom in s stavbo na dvorišču. Cena 1.200.000 jugosl. kron. Natančnejše informacije se dobe v prometni pisarni Dampffhofer. Graz, Radetzkystrasse 7.

KOLESA

avtomobili, deli in oprema, pnevmatika

najceneje na drobno na debelo

J. GOREC

Ljubljana, Gosposvetska c. 14. Garaža. Delavnica

I. jugosl. tovarna Tribuna

Ljubljana, — Karlovaška cesta 4, Zvonarska ulica 1, priporočila otro. Ške vozilke in dvočelone raznih modelov. Sprejmejo se tudi popravila. Prodajalna: Štari trg 28. 3609

Steznike (moderce)

po životni meri priporočila

ANA HUTTER, Dunajska c. 6/II poleg lekarne Piccoli. 2130

Oprava

za spalne in jedilne sobe

dobro ohranjena, skoro nova, se kupi. Reflektira se samo na prvovrstno, najfinjšo izdelavo in les. — Ponudbe pod „Oprava 50—5487“ na upravo Slov. Naroda. 5487

Konjski in goveji sejmi na Vrhniki

se zopet vrše. — Triko oskrbnishvo. 5494

Mlad volčji pes

se prodaja. Ljubljana, Cesta Mestni Log 31. 5483

Velik magacin

in drugi prostori se oddajo v najem. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5488

Motorna kolesa

„Motococche“ 1¹/₂ HP in „Opel 1 HP“ v najboljšem stanju se prodaja. W. Ferić, Ljubljana, Slomškova ul. 17. 5481

„Samotolom“

kupi in prosi ponudbe Samotna tovarna Celje, Karel Fortinač. 4721

Trstje za strope

izdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah Pri večjih množicah snaten popust. — ANTON STEINER Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

Učenca

14 let starega, s primerno šolsko naobrazbo sprejme A. Sušnik, trgovin na železnice, Ljubljana. 5464

500 K nagrade

kdor mi preskrbi v Kranju stanovanje. Mirna stranka. Ponudbe pod „Kranj 5473“ na upravo Slov. Naroda. 5473

Učenec

poštenih staršev s primerno šolsko naobrazbo se takoj sprejme. Franjo Grubisec, fotograf, umet. zavod Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6. 5475

Zamena

Stanovanje in trgovski lokal se zamenja za stanovanje z 2 sobama. Istotam se prodaja trgovska oprava. — Ponudbe pod „Zamena 5418“ na upravo Slovenskega Naroda. 5418

12

stavbenih parcel

v velikosti po 300 do 500 m² se prodaja v Zg. Siskli. Dopolni pod „K 120“ na Aloma Company, anučna družba v Ljubljani, Kongresni trg 3. 5360

Blagajna

dobro ohranjena, se prodaja. Poizve se Ahadjeva cesta 5, pri Korin Ivanki.

Kompanjon

Zelim stopiti kot kompanjon z večjim kapitalom in mnogim inozemskim iskustvom v kako rentabilno podjetje ali delavnico. Obširne ponudbe presim pod „Elektrotehničar/5442“ na uprav. Slov. Naroda. 5442

10.000 K nagrade

onemu, ki mi preskrbi moderno stanovanje, obstoječe iz 2 do 3 sob, kuhinje in pritlikin, za september ali oktober. Ponudbe do konca julija pod „September Oktober 5331“ na upravo Sl. Nar. 5331

Razno perilo

za dame, gospode in deca

priporočila tvrdka A. & E. Skabernè Ljubljana Mestni trg 10

Prodajalka

boljša, ev. mlajša moč, dobro izurjena v specerijski ali delikatesni stroki se sprejme proti dobri plači v Ljubljani, izurjena v delikat. stroki imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosed. službovanja pod „Delikatesa/5478“ na uprav. Slov. Naroda. 5478

Sprejemom spretnega natakarija**natakarija ali natakarico**

ki je zmožen in hoče samostojno voditi in prevzeti vstopno na veseličnem prostoru v Ljubljani ob čas vsehokolskega zleta, to je od 10. do 15. avgusta t. l. Priglasitve takoj. Naslov pove uprava Sl. v. Naroda. 5502

G. F. Juršek oglaševalec glasovirjev v Ljubljani Wolfova 12.

zvrhajem oglaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specielno strokovno, točno in ceno

Okrogel les

hlode smreko, hrast, bukev kupuje v vsaki množini parna žaga W. Scagnetti v Ljubljani. V ponudbi je naestiv cen. 4614

Hiša

podobna villi, z vrtom, v bližini mesta, se prodaja. — Poizve se: Trnovo, Kolesijska ul. 16. 5349

Anton Steiner

mestni tesarski mojster v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela, kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtno utice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Proda se

krasna narodna noša za bolj močno osebo. Naslov pove uprava Sl. Naroda

Sprejmejo se 3 prikojevalci

izveščane, prvovrstne trezne moči. Ponudbe na pisarno: Konfekcijska tovarna „Franda“, Ljubljana, Emonska c. 8. Istotam se odda za snatišivim krojačem proti kavciji delo na dom. Sprejmi, zanesljivi in trezni delavci se pa sprejmejo v tovarno. 47/2

Kupujemo na veliko lipov cvat

in ržene rožičke „Isis“

d. d. Zagreb, Hatzova ulica 14, kamo se neka vzorci in ponude pošljo.

Modele čevljev

v celih seri ah iz lepenke, no modernih kopitnih oblik h ali američanskih oblikah izrezane, dobavljiva za tovarne obuvale in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezono.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi doposlane materijala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

Tovarne obuvala

Nakup, reparatura in prodaja

čevljarskih strojev

zahtevajte prošpekte od RALPH. F. RICHTER, Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvala. Zahtevajte prošpekt.

POZOR!

Dne 30. julija se vrši prostovoljna javna dražba lepega posestva na licu mesta v splošno znanem zdravilišču v Toplicah pol. okr. Novomesto, hiša z gospodarskim poslopjem inventarjem, gozdovi, travniki in lepimi njivami.

Pogoji dražbe so v pogled na Bleiweisowi cesti št. 14 in pri županstvu v Toplicah. 5453

Pažnja! Putnicima, prolaznicima i strancima! Pažnja!

„GRAND HOTEL PETROGRAD“ (preko od železničke stanice) NOGRAD, Wilsonov trg 115. Tel. br. 22-13

Otvoren je 5. juna ov. god. Hotel je moderno uređen, snabdeven sa 120 soba, elegantno mebliranih, u svakoj sobi uvedena je topla i hladna voda. Hotel raspolaže sa kupatilima, salonima, sepa-cima i svim konforom sa svojim parnim grejanjem i električnim osvetljenjem. Restoran i kafe su snabdeveni izvrsnim jelom i pićem, prvoklasna kujna francuska i srpska. Cene solidne. Uslugabrz i tačna. Direktorja hotela.

Lipovo cvetje

Razna zdravilna zelišča

kupi vsako množino in plača najbolje v Jugoslaviji tvrdka

V. H. ROHRMANN,

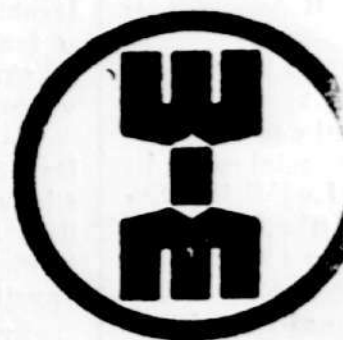
Sv. Petra nasip šte. 27

Tri brizgalnice

ima za takoj oddati, tudi cevi naboljše vrste, lestve, čelade i. t. d.

Fran Samsa

Zagreb, zaloga gasilnega orodja, Gunduličeva ulica 23.

Dunajski mednarodni sejem

10. — 18. septembra 1922

Ugoden priložnostni nakup za trgovce iz Jugoslavije.

Zadnje novosti tehnične, oblačilne, luksusne, galanterijske, papirne- in industrije igrači. Stavbeni sejem z najmodernejšimi projekti za industrijske in stanovanjske stavbe.

Vsa pojasnila daje

Wiener Messe A. G., Wien VII., Messeplatz

kakor tudi častnouradno zastopstvo, Ljubljana, Avstrijsko zastopstvo, Turjaški trg 4

580